

ΜΗΧΑΝΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ : 'Εν 'Αθήναις καὶ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20. — 'Εν τῷ ἐξωτ. φρ. 30.

ΑΓΓΕΛΙΑΙ : ἡμῶς ἡ δὲ, λ. 40, τρις ἑως ἑκάς λ. 20, κατὰ μῆνα λ. 13, ἑτος ἡ ἑξαμηνίαν λ. 10.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ὁδὸς Μουσῶν, Ἀριθ. 6, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμονος παρὰ τὴν πλατείαν τοῦ Συντάγματος. —

B. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΕΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

B¹

Ἄλλ' ὑποθέσωμεν πρὸς στιγμήν, ὅτι ὁ κ. Τρικούπης εἰργάσθη σπουδαίως περὶ τῶν ἐθνικῶν τούτων ζητημάτων, ἀλλὰ τὸ Διβάνιον περιεφρόνησε καὶ τὰς διπλωματικὰς παρ' αὐτῷ ἐνεργείας καὶ τὰς διακοινώσεις του. Δὲν θέλομεν νὰ ἐξετάσωμεν, οὔτε νὰ ὑπολογίσωμεν μέχρι τίνος βαθμοῦ θὰ ἐξεχείλιζον τὰ πατριωτικὰ αἰσθήματα τοῦ περὶ τὸν κ. Τρικούπην καζαζικοῦ συρφετοῦ, ἔαν εἰς τοῦ κ. Κουμουνδούρου τὰ διπλωματικὰ περὶ παρομοίων ζητημάτων διαβήματά του τοιαύτη ἀντετάσσετο περιφρόνησις· δὲν ἐννοοῦμεν ὡσαύτως ν' ἀναγράψωμεν μέχρι τίνος ἀριθμοῦ θ' ἀνέρχοντο τὰ ἄρθρα, δι' ὧν θὰ διεξετραγωδεῖτο καθ' ἑκάστην πρωίαν ἡ κατάπτωσις τῆς ἐθνικῆς ἀξιοπρεπείας. Διὰ τοιαύτην συζήτησιν ἀπαιτεῖται ἡρωϊκὴ αὐταπάρνησις, τὴν ὁποίαν — τὸ ὁμολογοῦμεν ἐν εἰλικρινείᾳ — δὲν ἔχομεν.

Διὰ τοῦτο ἀπευθύνομεν εἰς τὸν κ. Τρικούπην μίαν ἄλλην ἐρώτησιν: γενικωτέρᾳ διπλωματικῇ ἐνέργειᾳ δὲν ὑπῆγετο ἄρ' ἔτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐντὸς τοῦ κύκλου τῶν ὑψηλῶν καθηκόντων του; Δὲν ἐπρόκειτο, ὡς βλέπει καὶ ὁ ἴδιος, περὶ ὑποθέσεως ἐξ ἐκείνων τὰς ὁποίας ἀναπτύσσει ἀπὸ τῆς ἑδρας τοῦ Πανεπιστημίου τρις τῆς ἐβδομάδος ὁ κύριος Νεοκλῆς Καζαζῆς. Ἐπρόκειτο περὶ ὑποθέσεως ὑψίστης σοβαρότητος, ὑποθέσεως ἐξόχως ἐθνικῆς καὶ πανελληνίου. Καὶ ἦν ἀληθῶς τοιαύτη ἡ ὑπόθεσις, διότι ἀδελφοί, πρὸς οὓς μᾶς συδέει κοινότης αἵματος, θρησκείας καὶ πόθων, ὑφίσταντο ἀπὸ μέρους τῆς τουρκικῆς ἐξουσίας συμφορὰς, παρομοίας τῶν ὁποίων ματαίως ἤθελεν ἀναζητῆσαι τις εἰς τὰς ἱστορικὰς σελίδας τῶν τυραννικωτέρων καὶ φαυλοτέρων κρατῶν τῆς τελευταίας πεντηκονταετηρίδος. Ὅταν δὲ λαὸς ἀδελφός, προμαχῶν ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων τῶν ἀκροπόλεων τοῦ Γένους, εἰς

τοιαύτην ἄβυσσον συμφορῶν βυθίζεται ὅπως μὴ ἐγκαταλείψῃ τὴν θέσιν του, πρὸς ἐν σημεῖον τοῦ ὀρίζοντος μετ' εὐλαβείας προσβλέπει πάντοτε καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας, τὴν πανελληνίον μητρόπολιν, ἀναζητεῖ τὸν ἱερόν τοῦ Γένους ἀστέρα, ὅπως ἀντλήσῃ τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν πεποίθησιν τῆς νίκης.

Δὲν εἶχε λοιπὸν ὁ κ. Τρικούπης καὶ τὸ δικαίωμα καὶ τὸ καθήκον νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῆς Εὐρώπης ἐπὶ τῶν συντελουμένων ἀπὸ μέρους τῶν Τουρκικῶν ἀρχῶν κατὰ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ Ἑλλήνων πολιτῶν καὶ Ἑλλήνων βασιλιάδων, διὰ διακοινώσεως δὲ ἀξιοπρεποῦς, ἐν ᾗ ἡ δύναμις τῶν ἐπιχειρημάτων καὶ ἡ σπουδαιότης τῶν ἰσχυρισμῶν νὰ ἀμιλλᾷται πρὸς τὴν εὐπρέπειαν τοῦ ὕφους καὶ τῆς φράσεως, καὶ οὐχὶ παρομοίας τῶν γνωστῶν ἐκείνων ἐγκυκλίων διακοινώσεων, ἃς ἀπέστειλεν εἰς τοὺς Πασάδες τοῦ Διβανίου περὶ ἀναγνωρίσεως τῶν ἀρτισυστάντων Ἑλληνικῶν προξενείων καὶ αἰτινες ὡς μόνον δόξαν ἔσχον ὅτι φυλάσσονται εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Υ. Πύλης, χωρὶς καὶ ν' ἀναγνωσθῶσιν, εἰς αἰῶνιον δόξειδος, ὅχι τόσῳ τοῦ κ. Τρικούπη, ὅσῳ τῆς Ἑλλάδος, — δὲν εἶχε, λέγομεν, καὶ τὸ καθήκον καὶ τὸ δικαίωμα νὰ εἴπῃ εἰς τὴν Εὐρώπην:

«Ἡ Τουρκία, ὥσει διετέλει ἐν καταστάσει πολέμου, ἔθετο ἀπὸ ἐνός καὶ ἡμίσεως ἔτους εἰς ἐνέργειαν τὸν στρατιωτικὸν νόμον, διασφύρουσα δὲ τὸ διεθνὲς δίκαιον καὶ τὰς ὑφισταμένας συνθήκας, ἀνέλαβε ἀγῶνα ἐξοντώσεως κατὰ τοῦ Μακεδονίᾳ Ἑλληνισμοῦ, δι' ἐξαιρετικῆς δὲ νομοθεσίας ἀπηνῶς καταδιώκει καὶ προγράφει ἐπὶ ἀνυπάρκτοις πολιτικαῖς καὶ ποινικαῖς αἰτίαις ἐξαιρετικῶς μόνον τοὺς Ἕλληνας ὑπηκόους καὶ Ἕλληνας βασιλιάδες· **διακόσιοι** καὶ πλέον τοιοῦτοι ἔπεσαν μέχρι σήμερον θύματα τῆς ἀγρίας ἐπιδρόμης, ριπθέντες εἰς τὰ κάτεργα καὶ τὰς εἰρκτάς τῆς Θεσσαλονίκης, Κωνσταντινουπόλεως, Σμύρνης, Ρόδου, Ἀδάων καὶ Ἰεμενῆς· τὸ τρίτον δὲ τούτων μεταφερόμενοι εἰς τὸν τόπον τῆς ἐξουσίας τῶν ἡ ἐπὶ νίκησαν καθ' ὅδον, ἡ ἐδηλητηριάσθησαν, ἡ ἐδολοφονήθησαν ἐν τοῖς δεσμωτηρίοις· οἱ ὑπἄλληλοι αὐτῆς τὰς ἐμπνεύσεις αὐτῶν λαμβάνοντες πόρρω καὶ τῶν ὑποχρεώσεων καὶ τῶν καθηκόντων αὐτῶν, ἐξ ἐνόχων δὲ προθέσεων ἀδιαφοροῦντες πρὸς τὰ συμφέροντα καὶ τὰς ἀνάγκας τῶν πολιτῶν τούτων, ποικιλοτρόπως παρανομοῦσι, καταπιέζουσι, βιοπραγοῦσι καὶ ληστεύουσι, διὰ τρόπου ἀγρίους ἀπηνῶς, βαρβάρου, τυραννικοῦ ἢ θλιβεροῦ αὐτὴν κατάστασις, ἀναίρουσα προφανῶς τόσῳ τὰς οὐσιωδεστεράς ἀρχὰς τῆς φιλάνθρωπίας καὶ τῆς δικαιοσύνης, ὅσῳ καὶ τοὺς κυ-

¹) 'Εν τῷ χθὲς δημοσιευθέντι Α' μέρει τῆς παρούσης μελέτης ἐνεκα σπουδῆς τοῦ διορθωτοῦ παρελείφθη σὺν ἄλλοις (ἐν σελ. 3. στίχ. 43. τὸ ὀνοματεπώνυμον τοῦ μόλις διαφυγόντος τῶν χειρῶν τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ τουρκικῆς ἐξουσίας, ἐνταῦθα δὲ σώθέντος καὶ διατρίβοντος ἐπὶ ἐξόχῳ ἀληθῶς πατριώτου, ὅστις εἶναι ὁ θεσσαλονικεὺς ἱατρός κ. Μιχαὴλ Παπαδόπουλος.

'Εν δὲ στίχ. 22 τῆς αὐτῆς σελίδος, ἀντὶ «ἡ ὅτι οὐ μόνον ἐδείχθη» ἀνάγνωθι: «ἡ ὅτι ἐδείχθη».

ριωτέρους όρους τών μηδέποτε καταργηθεισών ή παραβιασθεισών συνθηκών, έπόμενον είναι νά επιτείνη τήν ύφισταμένην έξαψιν τών πνευμάτων τών κατοίκων τών όμώρων έπαρχιών, συνάμα δέ νά έξεγείρη τήν λανθάνουσαν δεινήν άπελπισίαν τοῦ 'Ελληνικοῦ Κράτους, όπερ ένεκα τών άρρήκτων δεσμών δι' ών συνδέεται πρὸς αὐτούς, αἰσθάνεται έν έαυτῷ βαθέως άντηχοῦντας τοὺς άδιαλείπτους στεναγμούς των' έν τοιαύτῃ δέ περιπτώσει, ή κυβέρνησις τοῦ 'Ελληνικοῦ Κράτους, καίπερ έμπνεομένη υπό τοῦ εἰλικρινεστέρου πόθου ύπέρ τῆς διατηρήσεως διαρκούς ήσυχίας καί τάξεως έν τῇ-όμώρῳ καί τῇ ἰδίᾳ αὐτῆς επικρατείᾳ, δέν δύναται έν εἰλικρινείᾳ λαλοῦσα, ή νά διακηρύξη, ότι καί ή θέσις αὐτῆς θέλει καταστῇ δυσχερής καί αἱ προσπάθειά της πρὸς περιστολήν άναποφύκτων έπαναστατικῶν έξεγέρσεων μάταιαι πρὸς πρόληψιν δέ τῆς όλεθρίας ταύτης έπιρροῆς, ήν άναποφύκτως θέλει έξασκήσει ή τοιαύτη τών πραγμάτων τροπή επί τῆς όθωμανικῆς καί τῆς ημετέρας 'Επικρατείας, ή Κυβέρνησις θεωρεῖ εύκαιρον νά έπιστήσῃ τήν προσοχήν τών Δυνάμεων πρὸς έξέρσεις τών μέσων, δι' ών θέλουσι προληφθῇ αἱ άναποφύκτοι δεινάι αὐται περιπέτειαι.»

Νομίζει ό κ. Τρικούπης, μεθ' όλην τήν εὐτελή άφάνειαν καί άσημότητα, έν ή διατελεῖ τὸ έλληνικόν κράτος ύφ' όλας τὰς έπόψεις καί εἰς ήν τὸ έρριψαν οἱ πλείονες τών πρωθυπουργῶν του, κατ' έξοχήν δέ αὐτός, ότι ή Εὐρώπη θά περιεφρόνει τήν τοιαύτην διακοίνωσιν του μεθ' όσης εύκολίας περιεφρονήσαν υπό τών Τούρκων πασάδων τὰ περί τοῦ άντικειμένου τούτου άψυχα παρὰ τῇ 'Υψηλῇ Πύλῃ διαβήματά του, έν τοιαῦτα έγένοντο ; Νομίζει ό κ. Τρικούπης ότι ή Εὐρώπη, καθ' ός ήμέρας, θέισα επί τοῦ διπλωματικοῦ τάπητος τὸ άνατολικόν ζήτημα, άπεργάζεται τήν όριστικήν κατάλυσιν τῆς όθωμανικῆς αυτοκρατορίας, μυρίους δέ πρὸς τοῦτο ποιεῖται συνδυασμούς καί παραχωρήσεις, νομίζει, λέγομεν, ότι ή Εὐρώπη δέν θά έτεινε προσεκτικόν τὸ οὖς εἰς τοσοῦτῳ σοδάρᾳ καί δικαίαν διαμαρτύρησιν τῆς 'Ελλάδος ; Νομίζει ό κ. Τρικούπης, ότι ή Εὐρώπη, ήτις σήμερα καί τῆς έλαχίστης δράττεται εύκαιρίας όπως προσηλυτίσῃ πάντα παράγοντα τοῦ άνατολικοῦ ζητήματος, θά άπέστρεφε τὸ πρόσωπον άπό διαβημάτων τόσῳ σοδάρῳ, προερχομένων μάλιστα έκ τῆς 'Ελλάδος, ήτις σήμερα θεωρεῖται ό οὐσιωδέστερος τών παραγόντων τοῦ περιλαλήτου ζητήματος ; Πιστεύει δέ ό κ. Τρικούπης, ότι δέν θά έπωφελεῖτο ή Εὐρώπη τῆς εύκαιρίας, όπως προστατεύσῃ τὰ δικαιώματα τῆς 'Ελλάδος, άφού ταῦτα άλλως καταπατοῦνται διά ρητῆς παραβιάσεως τών μετὰ τῆς 'Ελλάδος έπιστήμων συνθηκῶν τῆς Τουρκίας, τήν άκριβῇ τήρησιν τών όποίων αὐτῇ ή Εὐρώπη έξησφάλισε διά τῆς υπογραφῆς καί τῆς έγγυήσεώς της ;

Ό κ. Τρικούπης οὐδόλως παράδοξον νά πιστεύῃ πεποιθότως, ότι οὐδέν έκ τούτων ήν δυνατόν γενέσθαι. Τὸ τοιοῦτο, ως οὐδένα πλέον ανεξάρτητον, συνετὸν καί άγνὸν πατριώτην, οὕτω καί ήμᾶς δέν θέλει έκπλήξει. Καί εἰς άλλην κρισιμωτάτην ώσαύτως έποχήν, οὐχί δέ πολὺ άφεστῶσαν ήμῶν, ύπεστήριζεν ότι ζήτημα *έλληνικὸν δέν υφίσταται*, όλως τὰ άντίθετα δηλ. τών μετέπειτα γενομένων μετὰ παρέλευσιν όλίγων ήμερῶν, δέν ήρρυθία δέ όταν πρὸ τοιοῦτου γεγονότος έλάλει καί έγραφε περί έαυτοῦ ως περί Καθούρ τῆς νεωτέρας 'Ελλάδος, ένῶ πολὺ πρὸ ήμῶν εἶχεν άναγνώσει ότι ό κόμης Καθούρ εἶχε τὸ *prevoir* (προνοεῖν), τήν μεγαλειτέραν δηλ. δύναμιν τών έθνῶν καί τὸ κυριώτερον γνώρισμα τοῦ πολιτικοῦ άνδρός, ως έλεγεν ό Οἰερός. 'Η μεγάλη όμως μερίς τοῦ έθνους, οἱ πολῖται δηλ. εκείνοι, ή συνέσις τών όποίων ά-

μιλλᾶται πρὸς τήν φιλοπατρίαν καί τήν συνείδησιν, ήν έχουσι περί τοσοῦτῳ μεγάλων ζητημάτων τοῦ έθνους, οὐ μόνον θά άποδεχθῶσι τὰς σκέψεις ταύτας ως όρθάς, αλλά καί δέν θά διστάσωσι νά διακηρύξωσιν ότι ή πολιτεία τοῦ κ. Τρικούπη καί κατὰ τήν περίστασιν αὐτὴν οὔτε άξιοπρεπής, οὔτε φιλόπατρις, οὔτε άξία φρονίμου πολιτικοῦ άνδρός ύπῆρξεν.

'Αλλ' ός ύποθέσωμεν πρὸς στιγμήν, ότι ήμεις πλανώμεθα, ό δέ κ. Τρικούπης, όρθότερον καί πολιτικώτερον σκεπτόμενος, συνετῶς έπολιτεύθῃ οὐδέν τών άνωτέρω άποδεξάμενος ως δυνατόν γενέσθαι καί εἰς οὐδέν συνεπῶς προβάς παρὰ τῇ διπλωματίᾳ τῆς Εὐρώπης διάβημα.

Νομίζει ό κ. Τρικούπης, ότι έν ή περιπτώσει ή Εὐρώπη άντέτασεν εἰς τήν τοιαύτην διακοίνωσιν του ή άνεπαρκῇ άπάντησιν, ή άρνησιν, ή καί άπολυτον σιωπὴν, ήθελεν όλεθρίως έπιδράσει τοῦτο επί τῇν έθνικήν άξιοπρέπειαν ή επί τήν τύχην τών προγραφέντων καί τών λοιπῶν εκείθεν τοῦ 'Ολύμπου άδελφῶν ήμῶν, ή ήθελε προξενήσῃ παρ' αὐτοῖς άπελπιστικὰς έντυπώσεις ;

'Ημεις τοῦλάχιστον πεποιθότως φρονοῦμεν, ότι βέλη τοιαῦτα, όσω φαρμακερά καί άν ὦσι, κατ' οὐδέν δύναται νά μειώσωσιν έν τῇ συνείδησει τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου καί τών 'Ελλήνων τῆς άλυτρώτου 'Ελλάδος τὸ έθνικόν γόητρον έλευτέρου λαοῦ, όστις δέχεται ταῦτα καθ' ήν στιγμήν προμαχεῖ ύπέρ βωμῶν καί ύπέρ έστιῶν, καί διεκδικεῖ τὰ ιερώτερα δικαιώματά του ένώπιον 'Αμφικτυονίας, έμπνεομένης έτι έκ τών ύποθηκῶν άπαισίας έποχῆς, μετὰ στοργῆς δέ άγρίας περιθαλπούσης τὰς εύρωτιώσας θήκας τοῦ δημιουργήματος τοῦ 1815, τοῦ γνωστοῦ υπό τὸ όνομα τῆς 'Ιερᾶς Συμμαχίας, έν αἷς διατηροῦνται τὰ συμβόλαια τῆς άγοραπωλησίας τών έθνικοτήτων καί τοῦ εξανδραποδισμού τών λαῶν. Καί οὐ μόνον τοῦτο πιστεύομεν, άλλ' ύποστηρίζομεν καί τι πλέον. Δύναται ό κ. Τρικούπης ν' άμφιβάλλῃ, ότι τὸ δημόσιον τῆς Εὐρώπης φρόνημα, όπερ πρὸ έξηκονταετίας, ότε δέν υπῆρχον έν Εὐρώπῃ παρὰ Καννίβαλο βασιλεῖς καί διπλωματία άσελγαίνουσα επί πτωμάτων, τοσοῦτῳ επέβαλε τήν άκαταμάχητον ήθικήν δύναμιν του πρὸ τών κατορθωμάτων ενός συμπλέγματος 'Ελλήνων ήρώων καί έξεβίασε τήν Εὐρώπην εἰς τὸ έργον τῆς 9 'Ιουλίου 1832, — δύναται, λέγομεν, ν' άμφιβάλλῃ ότι τὸ δημόσιον φρόνημα τῆς Εὐρώπης δέν θά συνεκινεῖτο καί κατὰ τήν περίστασιν ταύτην ; "Οτι, άν όχι άλλο, δέν θ' άνεγνώριζε τὰ ήθικά ήμῶν δικαιώματα επί τών εκείθεν τοῦ 'Ολύμπου τυραννομένων άδελφῶν ήμῶν καί ότι θ' άπηνεῖτο τὰς συμπαθείας αὐτῆς ύπέρ λαοῦ, προτιμήσαντος έστω καί νά υβρισθῇ υπό τῆς Εὐρώπης, όπως άποδείξῃ ότι οἱ κρότοι τών άλύσεων τών Μακεδόνων άντιχοῦν εἰς τήν πεδιάδα τῆς 'Αττικῆς καί ότι ό έλληνικός λαός έχει πλήρη τήν συνείδησιν καί τών καθηκόντων καί τών ύποχρεώσεων του ύπέρ τῆς άλυτρώτου 'Ελλάδος ; Καί πιστεύει σπουδαίως ό κ. Τρικούπης, ότι ή τοιαύτη άπό μέρους τῆς δημοσίας έν Εὐρώπῃ γνώμη δεδηλωμένη ή καί σιωπηρὰ άναγνώρισις τών δικαιωμάτων ήμῶν τούτων, εἶναι τίτλος άνάξιος τῆς προσοχῆς καί τῆς εκτιμήσεώς του ;

Όποία δέ ή έντύπωσις, ήν ήθελε προξενήσῃ εἰς τὰς ψυχὰς τών άπανταχοῦ έγκατεσπαρμένων 'Ελλήνων, κατ' έξοχήν δέ τών εκείθεν τοῦ 'Ολύμπου έν τοιοῦτο άπό μέρους τῆς έλληνικῆς Κυβερνήσεως διάβημα ; Ό κ. Τρικούπης όπως συλλάβῃ άμυδράν ιδέαν τῆς έπιρροῆς, ήν έμελλε νά έξασκήσῃ τοῦτο επί τοῦ ήθικοῦ αἰσθήματος καί τοῦ έθνικοῦ φρονήματος των, δέν εἴμεθα ύποχρεωμένοι νά τῷ συστήσωμεν όπως λάβῃ ύπ' όψιν πολλὰ πράγματα. 'Εν καί μόνον, νομίζομεν,

ἀρετὸν, ὅτι οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν οὗτοι ἂν αἰσθάνωνται περιφρόνησιν πρὸς τὰς πλείους τῶν παρελθουσῶν Κυβερνήσεων, κατ' ἐξοχὴν δὲ πρὸς τὴν ἰδικήν του, αἰσθάνονται κυρίως ἐπὶ τῷ ὅτι, —ἐξαιρουμένης τῆς ἀξιωματικότητος ἐκείνης ἐποχῆς καθ' ἣν ὁ ἐπιφανὴς πολίτης τῆς Ἑλλάδος Θεόδωρος Δηλιγιάννης ἔσχε τὸ ἐλληνοπρεπὲς θάρρος νὰ εἴπῃ κατὰ πρόσωπον τῆς Εὐρώπης, συνηγμένης ἐν Βερολίνῃ: ἦλθα καὶ ἀπὸ μέρους τῶν ἐκείθεν τοῦ Ἀλιάχμορος Μακεδόνων τὰς εἶπω, ὅτι καὶ αὐτοὶ εἶρε Ἑλληνας καὶ ἡ πατρίς των ἑλληνικωτάτη, — οὐδεμίαν τῶν κυβερνήσεων τούτων ἔσχε ποτὲ — ἔστω καὶ ἀνωφελῶς — τὸ ψυχικὸν σθένος νὰ διεκδικήσῃ δι' ἀξιοπρεπτοῦς πολιτείας τὰ σκολοπατούμενα δίκαιά των. Τοῦτο εἶνε ἀλήθεια, ἣν καὶ ἡμεῖς, οἵτινες ἐκ τοῦ σύγγενος ἐμελετήσαμεν καὶ ἀδιαλείπτως παρακολουθοῦμεν τὰ μακεδονικά πράγματα, γνωρίζομεν. Τωλαίπωροι Μακεδόνες! προγράψετε, ἀτιμάζεσθε, ἐξανδραποδίζεσθε καὶ τὰς περιουσίας σας βλέπετε δημευομένας χάριν τῆς ἔθν. ιδέας, εἰς ἀντάλλαγμα δὲ δὲν ἐζητήσατε παρὰ τοῦ Τρικούπη, ἢ ἀντιμετώπισήν με τὸ θάρρος τοῦ ἀδικουμένου ἐπικράτειαν τυραννικὴν καὶ βάσβαρον ἐκ βάρβρων δὲ ἐσαθρωμένην, εἰς βορβορώδεις ἔλος θηριώδους κυβερνητικῆς ἀκολασίας κυλιομένην καὶ τρέμουσαν πρὸ τῆς ἐλαχίστης συγκινήσεως τῆς ἑλληνικῆς ἐθνότητος! Ἐζητήσατε πολιτικὸν θάρρος, νοῦν, φιλάνθρωπίαν καὶ δικαιοσύνην ἐκεῖ ὅπου ἡ πολιτικὴ κουφονοία, ἡ θηριωδία τῶν αἰσθημάτων, τὸ θράσος καὶ ἡ δειλία ἔστησαν τὸν θρόνον των!

Καὶ εἶνε ἀληθὺς δικαιοτάτατον τὸ αἰώνιον τοῦτο παράπονον των. Μόνον τοιαύτη ἀρρενωπὴ καὶ ὑπερήφανος πολιτικὴ ἡδύνατο — καὶ ἐν ἣ περιπτώσει ἀπετύγχανε — νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς αὐτοὺς θάρρος καὶ νὰ τοὺς ἐνθαρρύνῃ εἰς τὸν ἀγῶνα, ἐνῷ δὲ ἀφ' ἐνὸς θὰ δίδῃ ἀγχέμαχα ὅπλα εἰς τοὺς ἡρωϊκοὺς προμάχους τῆς πατρίδος, ἀφ' ἑτέρου θὰ ἐμπνέῃ καὶ τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν πεποιθήσιν τῶν ἀποσκιρτησάντων λαῶν ἐπὶ τὸν θρίαμβον τοῦ ἀγῶνος ἡμῶν.

Ἄλλ' ἤδη πρὸς τίνα ν' ἀποταθῶσι καὶ τίνοις νὰ ἐπικαλεσθῶσι τὴν πατρικὴν προστασίαν καὶ πατριωτικὴν ἀντίληψιν;

Ὅταν ὁ κ. Τρικούπης εἶναι πρωθυπουργὸς τῆς Ἑλλάδος, δὲν προίσταται αὐτῆς πολιτικὸς ἀνὴρ, οὔτε τὰ ἡνία τοῦ κράτους κρατοῦσι χεῖρες ἀνδρिकाί. Τὸν κ. Τρικούπην ἔθεοποίησέ ποτε ἡ ἀγαθὴ αὐτῇ κοινωνία καὶ ἐφ' ἄρματος τὸν ὠδήγησεν εἰς τὸ Καπιτώλιον, ἵνα ἀκούσῃ τοὺς κεραυνούς του, ὡς ἄλλου νεφεληγερέτου Διὸς, δεινούς ἐνσκήπτοντας κατὰ τῶν ἐχρῶν τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τῆς Ὁρθοδόξιας. Ἄλλ' ὁ ἀετὸς ἔφερε πτερὰ κολοιοῦ καὶ τὰ πράγματα μετεβλήθησαν, ὡς τὰ εὐγενῆ τοῦ Ἰκάρου ὄνειροπολήματα. Ὁ κ. Τρικούπης ἀπεγυμνώθη καὶ τῆς ἐμπιστοσύνης καὶ τῆς ἐπ' αὐτὸν πεποιθήσεως παραφερθείσης κοινωνίας καὶ ἐναπέμεινεν οἷος ἦτο, κεφαλὴ δηλ. στείρα γενναίων βουλευμάτων καὶ καρδία ἔρημος τῶν παλμῶν ἐκείνων, οἵτινες ζωογονοῦσι τοὺς εὐγενεῖς λαοὺς καὶ ἐμπνέουσι τοὺς ἥρωας.

Ἄς προσέλθωμεν σήμερον οἱ πάλαι ποτὲ ἐνθουσιώδεις λάτρες του καὶ τείνοντες πρὸς ἀλλήλους τὰς χεῖρας, ἀς ὑποστῶμεν τὸ ὄνειδος νὰ μολογῇσώμεν, ὅτι εἰχομένποτε καὶ ἡμεῖς τὴν διδασκαλίαν βλακείας — ἵνα εἴπωμεν ἐν κατανύξει περὶ ἡμῶν αὐτῶν ὅτι, ἔλεγε τῷ καιρῷ ἐκείνῳ περὶ αὐτοῦ ὁ Ἐπαμεινώνδας Δελιγεωργῆς: — εἰς στήθεϊ ἐγκλείοντα τοὺς πάγους τῆς Σιθηνίας νὰ ἀναζητήσωμεν ναὸν φιλοπατρίας καὶ ἀνθρωπισμοῦ, καὶ εἰς μεγαλόσχημον κάραν τὸ δαιμόνιον τοῦ μεγάλου Περικλέους. Συναισθανόμεθα ὅτι τοιαύτη ἐμολογία ἀ-

παιτεῖ λεοντόκαρδον ἡρωϊσμόν, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ἀποσιωπηθῇ, ἂν ὅχι χάριν ἄλλου, χάριν τοῦ Γένους, ὅπερ ἐκείθεν τοῦ Ὀλύμπου ἐν δεινῇ ἀγωνίᾳ ἀναμένει τὴν τελειωτικὴν συντριβὴν τοῦ ἐπιτηδειοτάτου πρωθυπουργοῦ καὶ τὴν ἀνατολὴν πολιτικῆς ὄντως πανελληνίου δι' ἐκείνου, ὃν ἀπέστειλεν ἐν Βερολίνῳ ἐκδικητὴν τῆς δοκιμαζομένης τιμῆς καὶ τῶν ὑποβλεπομένων δικαιωμάτων του.

Ἀηλάντιος

ΤΑ ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Δὲν γνωρίζομεν ποίαν ἀξίαν δύναται νὰ ἔχῃ τὸ σημερινὸν τηλεγράφημα τῆς Νέας Ἐφημερίδος ὅτι ἐπῆλθε συμβιβασμός, ὑπὸ Γυμνασιάρχην τὸν Οἰκονόμον καὶ Ἐφορον τὸν Σταύρον Χαδζῆ Λαζάρου, καθὼς μᾶς φαίνεται ὀλίγον ἀπίθανον, ἂν καὶ εὐχόμεθα νὰ ἦτο ἀληθές, διότι ἡμεῖς δὲν σκεπτόμεθα περὶ προσώπων, ἀλλὰ περὶ πραγμάτων.

Ὅπως δὴ ποτε, ἕως οὗ ἐπαληθεύσῃ τὸ τηλεγράφημα ἡ διαψευδῆ, ἀφηγοῦμεθα ὅσα πάλιν λυπηρὰ, ἀτακτα, βασιβοζούκικα, ἀξιοθρήνητα διενήργησεν ἡ ἀντιπολιτευομένη τὸν Μητροπολίτην μερίς. Ἡ μερίς αὕτη ὡς ἀρχηγὸν ἔχουσα δυστυχῶς τὸν κ. Ἀμποτ καὶ ψυχὴν τὸν κ. Οἰκονόμου, ἡ παρωδοῦσα ἐν δούλῃ καὶ κινδυνεύουσα χώρα τὰς ἀτασθαλίας τῶν ἐλευθέρων χωρῶν, διοργάνωσε τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν διαδήλωσιν ἐκ διακοσιῶν ἢ καὶ πλείονων ἀτόμων διαφόρου τάξεως καὶ ποιότητος, οἵτινες ἀφοῦ συνήχθησαν περὶ τὸ Νοσοκομεῖον, ἀφοῦ προηγουμένως ἐμέθυσαν ὡς Εἰλωτες ὑπὸ τῶν ἀρχηγῶν, δαπανησάντων διὰ τὴν μέθην ταύτην 250 τάλληρα, ἃ δὲν θὰ ἐδαπάνων ἴσως διὰ τὰ σχολεῖα ἂν ἐζητοῦντο, καὶ ἀφοῦ ἔμεναν οἱ ἀρχηγοί, ὁ Ἀμποτ καὶ ὁ περιώνυμος Μεγαβούλης εἰς τὸ Νοσοκομεῖον διὰ νὰ τοὺς καμαρώνωσι, ἐξαπέστειλον τὸ στίφός των εἰς τὴν Μητρόπολιν μὲ διαταγὴν νὰ εἰσελάσουν ὡς κατακτηταὶ καὶ νὰ ἐξώσωσιν ἐκείθεν τὸν Μητροπολίτην, ἐνθρονίσωσι δὲ οἱ μέθυσοι τοὺς Ἐξάρχους τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας. Βλέπετε ὅτι ὁ κ. Οἰκονόμου εἶνε καλὰ ποτισμένος τὰς ἱακωβινικὰς ιδέας. Ἡ Μητρόπολις οὕτω πως θὰ ἐγένετο Δημαρχεῖον καὶ ὁ Μακεδὼν Λαφαγέτης θὰ ἐγκαθίστα ἐκεῖ προσωρινὴν κυβερνήσιν.

Ὁ Μητροπολίτης, ἂν καὶ μόνος, ὑπεδέχθη τὸν ἀγρίως εἰσελάσαντα τοῦτον ὄχλον μετὰ πλήρους ἀπαθείας καὶ ἀταραξίας, διατάξας τοὺς ὑπ' αὐτὸν ν' ἀφήσουν ἐλευθέραν τὴν εἴσοδον εἰς τοὺς διαδηλωτὰς καὶ ἐρωτήσας αὐτοὺς τί θέλουν καὶ διὰ τί προσῆλθον οὕτω πως καὶ ἂν ἔχουν νὰ ὑποβάλουν κανὲν παράπονον ἐναντίον του.

Ἡ ἀταραξία αὕτη τοῦ ἀρχιερέως καὶ τὸ θάρρος δι' οὗ προσεφώνησεν, ἔκαμε τοὺς ἐξηγηρωμένους νὰ συναισθανθῶσι τὴν θέσιν των καὶ μιᾷ φωνῇ ὅλοι νὰ κραυγάζουν ὅτι οὐδὲν ἔχουσι παράπονον κατὰ τοῦ Μητροπολίτου, ἀπ' ἐναντίας ὅτι ὅλοι εἶνε εὐχαριστημένοι καὶ σέβονται καὶ ἀγαπῶσιν αὐτὸν, ἀλλ' ὅτι ἐν καὶ μόνον ζητοῦσι, νὰ ἀνοίξουν τὰ σχολεῖα ὑπὸ τὸν Οἰκονόμου. Ὁ Μητροπολίτης τοὺς ἀπήντησεν ὅτι εἰς τοῦτο ἀκριβῶς καὶ αὐτὸς καταγίνεται μετὰ τῶν πατριαρχικῶν Ἐξάρχων, ὅπως ὅσον τὸ δυνατόν ἐπαναληφθῇ ταχύτερον ἡ κανονικὴ λειτουργία τοῦ Γυμνασίου. Οἱ στασιασταὶ τότε ἤρχισαν νὰ κατέρχωνται τὰς κλίμακας, ὅτε αἰφνιδίως δι' ἐπεισῶδιον προκλήθη δὲ οἱ διαδηλωταὶ εἰσῆρχοντο εἰς τὴν Μητρόπολιν, ἐνεφανίσθη ἡ χωροφυλακὴ καὶ ὁ στρατιωτικὸς δι-οικητὴς καὶ ὁ πολιτικὸς διοικητὴς, τῶν τελευταίων ἀνελθόντων τὴν Μητρόπολιν καὶ ζητούντων λόγον τῆς συνάξεως.

Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐπεισῶδιον εἶνε τοῦτο: Ὁ διερχομῆνός